

Kwaliteitscriteria Farmaceutisch Consulenten 2014-2019

Opgesteld door:

Optima Farma www.optimafarma.nl

NVFZ www.nvfz.nl

KABIZ www.kabiz.nl

Utrecht, 30 september 2013

Kwaliteitscriteria Farmaceutisch Consulenten 2014 -2019

De ontwikkeling van de kwaliteitscriteria Farmaceutisch Consulent is tot stand gekomen in een samenwerkingsverband van KABIZ, NVFZ & Optima Farma.

Kwaliteitscriteria 2014 -2019 voor de Farmaceutisch Consulenten zijn:

A. Werkervaring

1600 uur direct / indirect, patiënt /cliënt gebonden werkzaamheden per vijf jaar, behaald in minimaal 36 maanden.

Deze berekening is gebaseerd op een gemiddelde van 8 uur per week daadwerkelijke werkzaamheden als Farmaceutisch Consulent.

In vijf jaar, uitgaande van ongeveer 40 werkbare weken per jaar => $8 \times 5 \times 40 = 1600$ uur
Daarnaast kan de Farmaceutisch Consulent voor de andere uren ook in een andere functie, werkzaam zijn.

B. Deskundigheidsbevordering

100 punten totaal in vijf jaar waarvan:

Minimaal 50 punten zijn behaald uit het volgen van bij- en nascholingen; waarvan minimaal 20 punten behaald is uit door KABIZ voor Farmaceutisch Consulenten geaccrediteerde bij- en nascholing.

Minimaal 20 punten zijn behaald uit overige deskundigheidsbevorderende activiteiten.

C. Registratie Farmaceutisch Consulent

Om als Farmaceutisch consulent te registreren dient men als eerste geregistreerd te staan in een van beide kwaliteitsregisters voor de apothekersassistenten KAOF of KAA.

Daarnaast dient een gewaarmerkt kopie van het diploma Farmaceutisch Consulent overlegd te worden.

Dit betekent praktisch gezien dat het diploma apothekersassistent geregistreerd staat in het diplomaregister (behaalde punten tellen niet voor herregistratie FC).

Concretisering activiteiten periode 2014 -2019

1. Werkervaring

Activiteit	Werkervaring
Definitie	<p>Alle cliënt of patiënt gebonden werkzaamheden die beschreven zijn in het beroeps- en competentieprofiel van de Farmaceutisch Consulent en die tevens deel uit maken van het gehele deskundigheidsgebied</p> <p>De Farmaceutisch Consulent is een deskundige op het gebied van FPZ (farmaceutische patiënten zorg) en medicatieveiligheid. De FC ontwikkelt, implementeert en evalueert beleid, zet projecten op, voert uit en doet onderzoek op het gebied van FPZ en medicatieveiligheid en adviseert en begeleidt belanghebbenden hierin, opdat wordt bijgedragen aan een patiëntgerichte dienstverlening</p> <p>Onder direct / indirect gebonden patiëntenzorg wordt verstaan:</p> <ul style="list-style-type: none">• medicatiebegeleiding cliënt; het voorlichten en adviseren van gebruikers over geneesmiddelengebruik en gezondheid• beleid opzetten, uitvoeren en adviseren: het opzetten, uitvoeren en adviseren van beleid voor FPZ en medicatieveiligheid in de apotheek• medicatiebewaking; het uitvoeren van activiteiten die te maken hebben met het voorkomen van schade en/of ongemak bij geneesmiddelen gebruik n.a.v. voorgeschreven recept en/of de aanschaf van zelfzorggeneesmiddelen• inhoudsdeskundige projectaansturing: het optreden als trekker en aanstuurder van een project en het hiertoe initiëren, opzetten, uitvoeren en evalueren van acties/projecten op het gebied van FPZ en medicatieveiligheid• interne en externe communicatie: het informeren en onderhouden van contacten met collega's, medebehandelaars en andere relevante zorgverleners
Wel	Alle werkzaamheden m.b.t. patiënt c.q. cliëntgerichte zorg zoals beschreven in het Competentie profiel van de Farmaceutisch Consulent (SBA competentieprofiel Farmaceutisch Consulent 2009)
Niet	Werkzaamheden als manager, docent
Bewijslast	Arbeidsovereenkomst met functieomschrijving, urenregistratie en/of facturatie/declaratieoverzichten (ZZP'er). Of een verklaring van de werkgever/apotheker met daarin het aantal werkzame uren als farmaceutisch consulent
Uren	Totaal 1600 uur in een periode van vijf jaar, behaald in minimaal 36 maanden

2a. Scholing

Activiteit	Scholing
Definitie	Het volgen van bij- en nascholing welke bijdraagt aan het verhogen van de kwaliteit van de beroepsuitoefening
Wel	<p>Beroepsrelevante / specialistisch relevante HBO bij-en nascholing</p> <p>1. vakinhoudelijke criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de inhoud van scholing sluit aan bij de beroeps- en functie uitoefening volgens opleidingscompetentie profiel HBO Farmaceutisch Consulent • de scholing heeft een meerwaarde voor de beroepsbeoefenaar t.a.v. kennis, vaardigheden en/of attitude • de scholing sluit aan bij recente ontwikkelingen in het vakgebied en in de gezondheidszorg • de scholing sluit aan bij de door de beroepsvereniging en in de farmacie erkende richtlijnen. <p>2. scholing met betrekking tot intervisie, intercollegiale toetsing</p> <p>3. scholing met betrekking tot Farmaceutische Patiëntenzorg/Medicatieveiligheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • relevante inhoudelijke onderwerpen • het vertalen van richtlijnen naar de praktijk • projectmatig werken • onderhouden & borging van het apotheekkwaliteitssysteem <p>4. beroepsgerelateerde scholing zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • communicatieve vaardigheden • scholing beroepsgerelateerde software-systemen • klinische les c.q. interne scholing • inhoudsdeskundige projecten en/of kwaliteitsmanagement <p>Vormen: Congressen, symposia, klinische lessen, refereeravonden, cursussen, trainingen, studiedagen, themadagen, workshops</p>
Niet	Niet beroepsrelevante scholing
Bewijslast	Certificaat of bewijs van deelname afgegeven door de organisator/docent/apotheker voorzien van handtekening
Punten	Punten 1 studiebelastinguur (SBU) = 1 punt

2b. Overige Deskundigheidsbevorderende activiteiten

Activiteit	Zorg Medicatieveiligheid
Definitie	<p>Zorg Medicatieveiligheid bestaat uit medicatiebegeleiding en medicatiebewaking uitgevoerd voor een zo doeltreffend en zo veilig mogelijk geneesmiddelen en hulpmiddelen gebruik voor de cliënt/patiënt</p> <p>Dit alles, uiteraard, binnen de grenzen van de eigen beroepsverantwoordelijkheid en in samenwerking met de apotheker.</p> <ul style="list-style-type: none"> • medicatiebegeleiding cliënt: het voorlichten en adviseren van gebruikers over geneesmiddelengebruik en gezondheid • beleid opzetten, uitvoeren en adviseren: het opzetten, uitvoeren en adviseren van beleid voor FPZ en medicatieveiligheid in de apotheek • medicatiebewaking: het uitvoeren van activiteiten die te maken hebben met het voorkomen van schade en/of ongemak bij geneesmiddelen gebruik n.a.v. voorgeschreven recept en/of de aanschaf van zelfzorggeneesmiddelen • inhoudsdeskundige projectaansturing: het optreden als trekker en aanstuurder van een project en het hiertoe initiëren, opzetten, uitvoeren en evalueren van acties/projecten op het gebied van FPZ en medicatieveiligheid • interne en externe communicatie: het informeren en onderhouden van contacten met collega's, medebehandelaars en anderen
Wel	<ul style="list-style-type: none"> • het door ontwikkelen van medicatiebewaking (MFB's) • het ontwikkelen van clinical rules • het uitvoeren van searches
Niet	-
Bewijslast	Verklaring werkgever en ondertekend door de apotheker (standaardformulier)*
Punten	5 punten per onderdeel
Accreditatie	Niet van toepassing

*Standaardformulieren zijn te downloaden via www.kabiz.nl onder veel gestelde vragen

Activiteit	Ontwikkelen, vertalen, implementeren protocollen, standaarden en richtlijnen
Definitie	Ontwikkelen of vertalen, en implementeren, van officieel beroeps geldende protocollen, standaarden en richtlijnen naar de apotheekpraktijk
Wel	<ul style="list-style-type: none"> • het ontwikkelen en implementeren van protocollen, standaarden en richtlijnen • het vertalen van officieel geldende richtlijnen naar de praktijk • actualiseren protocollen, standaarden en richtlijnen aan de voor de beroepsgroep geldende regel- en wetgeving • implementeren nieuwe (zorg) protocollen, standaarden en richtlijnen in de apotheekpraktijk • het voorbereiden van FTO
Niet	Deelname aan stuurgroep of klankbordgroep
Bewijslast	Protocol/standaard/richtlijn met bijbehorende verslagen/notulen vergaderingen ondertekend door apotheker (standaardformulier)*
Punten	Actieve bijdrage ontwikkelen 10 punten Actieve bijdrage actualiseren 5 punten Actieve bijdragen implementeren 5 punten
Accreditatie	Niet van toepassing

*Standaardformulieren zijn te downloaden via www.kabiz.nl onder veel gestelde vragen

Activiteit	Stagebegeleiding
Definitie	Het begeleiden van stagiaires tijdens de beroepsvoorbereidende periode die voldoet aan de eisen zoals vastgelegd in Wet BIG, de landelijke afspraken van de opleidingen en het begeleiden van stagiaires tijdens beroepsgerelateerde stages van opleidingen met minimaal MBO-niveau 4
Wel	<ul style="list-style-type: none"> • begeleiding studenten vanaf MBO-niveau 4 en hoger tijdens • beroepsgerelateerde stages • begeleiding herintreders
Niet	Begeleiding van snuffelstages, oriëntatiestages
Bewijslast	Document van de opleiding op naam van de stagebegeleider of document van de praktijkopleider van de instelling/ziekenhuis op naam van de werkbegeleider. Of een stageverslag (stagebegeleider met naam genoemd)
Punten	1 punt per vijf dagen stagebegeleiding
Accreditatie	Niet van toepassing

Activiteit	Deelname aan Intercollegiaal (regionaal)overleg / werkgroepen en commissies
Definitie	Op een methodische wijze werken aan verbetering van de kwaliteit van het beroepshandelen
Wel	<ul style="list-style-type: none"> • Mono- en/of multidisciplinaire Intercollegiale overleg • Intervisie • Casuïstiek bespreking <p>De methodes zijn beschreven in de literatuur of is aanbevolen door de beroepsvereniging(en)</p>
Niet	Organisatorische zaken met betrekking tot de bijeenkomsten
Bewijslast	Notulen en/of aanwezigheidslijst ondertekend door coördinator/apotheker
Punten	Punten 1 uur = 1 punt
Accreditatie	Kan aangevraagd worden bij de KABIZ per kalenderjaar

Activiteit	Visitatie / audit
Definitie	Visitatie / audit is een vorm van extern onderzoek dat wordt uitgevoerd aan de hand van een door de beroepsvereniging(en) erkende methodiek en vastgestelde kwaliteitscriteria /kwaliteitsnormen
Wel	Het volledig uitvoeren van een interne/externe audit
Niet	Organisatie en coördinatie van de visitaties
Bewijslast	Verklaring ondertekend door apotheker
Punten	Per dagdeel 4 punten
Accreditatie	Geen

Activiteit	Klanttevredenheidonderzoek (onderdeel kwaliteitscyclus)
Definitie	Op een methodische wijze genereren van feedback van cliënten/voorschrijvers en andere zorgverleners
Wel	De methode is beschreven in de literatuur of aanbevolen door de beroepsvereniging(en)
Niet	-
Bewijslast	Onderzoeksopzet, resultaat, verbetervoorstel , PDCA's volgens kwaliteitscyclus
Punten	10 punten voor het volledige onderzoek (inclusief voorstel, opzet, resultaat en rapport)
Accreditatie	Niet van toepassing

Activiteit	Deelname aan beroepsgerelateerde commissies, werkgroepen, regiobestuur en bestuur van de beroepsvereniging(en) NVFZ & Optima Farma
Definitie	<ul style="list-style-type: none"> • stimuleren en faciliteren van alle aspecten van de beroepsontwikkeling • positioneren en Profileren van de beroepsgroep met als doel: toegankelijkheid vergroten voor de patiënt/patiëntenverenigingen en mogelijk toekomstige vak en/of beroepsgenoten en andere geïnteresseerden • bekendheid vergroten waardoor farmaceutisch zorgaanbod optimaal toegepast kan worden • beschikbaarheid van farmaceutische zorg garanderen
Wel	<ul style="list-style-type: none"> • redactie: toegankelijk maken van kennis • inhoudelijk gerelateerde commissies, werkgroepen, • specialistische deskundigheidsnetwerken • werkgroepen gericht op FPZ/Medicatieveiligheid • specifiek deskundige netwerken • regiobesturen • (hoofd)bestuur beroepsvereniging
Niet	-
Bewijslast	Bewijs van deelname op naam wordt afgegeven door beroepsvereniging of door beroepsvereniging hiertoe erkend netwerk
Punten	2 punten per bijeenkomst
Accreditatie	Niet van toepassing

Activiteit	Het begeleiden van afstudeeropdrachten en/of wetenschappelijk onderzoek
Definitie	Het als externe begeleider begeleiden van een student met een afstudeeropdracht/onderzoek van HBO- of WO-opleiding gerelateerd aan het vakgebied
Wel	-
Niet	Informatie geven t.b.v. afstudeeropdracht Invullen van een enquête
Bewijslast	Scriptie of resultaat onderzoek en/of onderzoeksrapport
Punten	Eenmalig 10 punten voor een afstudeeropdracht en/of onderzoek
Accreditatie	Niet van toepassing

Activiteit	Publiceren en presenteren
Definitie	<ul style="list-style-type: none"> • het schrijven van een artikel, ten behoeve van publicatie in tijdschrift/ op website • het verzorgen van een presentatie tijdens een (inter)nationaal congres c.q. symposium, waarmee de eigen beroepsinhoudelijke kennis wordt verdiept • het maken van een poster ten behoeve van presentatie op een (inter)nationaal congres c.q. symposium, waarmee de eigen beroepsinhoudelijke kennis wordt verdiept <p>Betreffende product dient te zijn getoetst door vakinhoudelijke commissie / redactie</p>
Wel	Artikel, lezing/presentatie, poster
Niet	Boekrecensie, verslag congres of bijeenkomst
Bewijslast	Het artikel, lezing/presentatie of poster met een kopie van de acceptatiebrief van redactie en of vakinhoudelijke commissie
Punten	Punten 15 punten per artikel c.q. lezing c.q. poster
Accreditatie	Niet van toepassing

Activiteit	Kwaliteitszorg en veiligheidsmanagement
Definitie	Kwaliteitsbeleid en veiligheidsbeleid vastgelegd in een kwaliteit/veiligheid managementsysteem
Wel	<ul style="list-style-type: none"> • (1) bijdrage leveren aan het opstellen van kwaliteitsjaarverslag, kwaliteitsbeleidsplan, kwaliteitshandboek • (2) het op- en bijstellen van geldende procedures of werkinstructie • het invullen van kwaliteits- en veiligheidsindicatoren • het deelnemen aan Medicatie Incidenten (MI) commissies/werkgroepen • het leveren van een bijdrage aan prospectief/retrospectief risico analyse
Niet	Feedback geven op concepten
Bewijslast	Verklaring werkgever en ondertekend door apotheker
Punten	5 punten voor het leveren van een bijdrage per onderdeel (1) + (2) 2 punten per vergadering van een MI commissie/werkgroep 2 punten per prospectief/retrospectief risico analyse
Accreditatie	Niet van toepassing

Activiteit	Geven van scholing
Definitie	Het geven van beroepsgerelateerde scholing op HBO niveau naar alle relevante niveaus (van de desbetreffende ontvanger)
Wel	<ul style="list-style-type: none"> • workshop, cursus, (klinische) les, opleiding • voorlichting en scholing gegeven aan collega apothekersassistenten en andere (farmaceutische) zorgverleners
Niet	-
Bewijslast	<ul style="list-style-type: none"> • bewijs van opdrachtgever (standaardformulier beschikbaar)* • bewijs van docentschap bijvoorbeeld contract/overeenkomst
Punten	1 uur uitvoeren = 2 uur werkbelasting = 2 punten (eenmalig) Dezelfde scholing telt maximaal 1 x per jaar mee
Accreditatie	Niet van toepassing

*Standaardformulieren zijn te downloaden via www.kabiz.nl onder veel gestelde vragen

Activiteit	Ontwikkelen van scholing
Definitie	Het ontwikkelen van beroepsgerelateerde scholing op HBO niveau aan/voor alle relevante niveaus (ontvangers)
Wel	Voor andere zorgverlener, patiënten en andere relevante doelgroepen
Niet	-
Bewijslast	Bewijs van opdrachtgever
Punten	Punten 1 uur ontwikkelen = 1 punt
Accreditatie	Niet van toepassing

Activiteit	Participatie binnen een wetenschappelijk, fundamenteel en/of toegepast onderzoek
Definitie	Participeren in wetenschappelijk onderzoek als: <ul style="list-style-type: none"> • onderzoeker • leverancier patiëntendata volgens diagnostisch onderzoek of behandelprotocol • deelnemer klankbordcommissie, begeleidingscommissie, stuurgroep
Wel	Wetenschappelijk onderzoek dat leidt tot onderzoeksrapport
Niet	Het invullen van enquêtes
Bewijslast	Onderzoeksrapport: <ul style="list-style-type: none"> • als(mede) onderzoeker genoemd • voorkomen op de lijst van medewerkers • presentielijst en notulen
Punten	<ul style="list-style-type: none"> • als onderzoeker: 50 punten • per onderzoek patiëntenpopulatie 10 punten • per bijeenkomst 2 punten
Accreditatie	Niet van toepassing

Activiteit	Leren van werken
Definitie	<p>Leren van werken: Het bevorderen van de eigen deskundigheid c.q. verbetering competenties ten aanzien van de beroepsuitoefening door te leren tijdens het werken met behulp van een vooraf opgesteld en onderbouwd persoonlijk ontwikkelingsplan. Voor de activiteit 'leren van werken' geldt een minimum van 400 uur. De uren besteed aan 'leren van werken' tellen bovenop de eis van de minimaal 1600 uur werkervaring in 5 jaar.</p> <p>Leren van werken kan zowel op de eigen werkplek als buiten de eigen werkplek plaatsvinden. Voor zelfstandigen is 'leren van werken' alleen mogelijk buiten de eigen werkplek. Bij 'leren van werken' dient altijd sprake te zijn van een begeleider, bijvoorbeeld een collega of coach</p>
Wel	<p>De uitvoer van een persoonlijk ontwikkelingsplan gedurende minimaal 400 uur. Voorbeelden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naar aanleiding van POP-gesprek binnen de organisatie een persoonlijk ontwikkelingsplan uitvoeren • Op basis van een persoonlijk ontwikkelingsplan een ontwikkeltraject in of buiten de eigen praktijk begeleid door een collega
Niet	<p>Werkervaring nodig bij onderdeel A: 1600 uur per 5 jaar gedurende minimaal 36 maanden</p>
Bewijs last	<p>Van alle onderstaande punten dient bewijs te worden geleverd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • onderbouwd en goedgekeurd persoonlijk ontwikkelingsplan • reflectieverslag • goedgekeurd ontwikkelingsplan betekent dat het plan beoordeeld en goedgekeurd is door de begeleider of leidinggevende • een reflectieverslag is een evaluatieverslag waarin wordt aangegeven in hoeverre de doelen uit het leerplan zijn behaald. Zowel het ontwikkelingsplan als het reflectieverslag worden ondertekend door de begeleider
Punten	<p>Minimaal 400 uur bovenop de eis van de minimaal 1600 uur werkervaring. 400 uur = 10 punten, met een maximum van 50 punten</p>
Accreditatie	Niet van toepassing